

POSTANOWIENIE

Dnia 13 listopada 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska (przewodniczący)

SSN Monika Koba (sprawozdawca)

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa J. M.
przeciwko (...) Zakładowi Ubezpieczeń S.A. w W.
i Samodzielnemu Publicznemu Szpitalowi Klinicznemu nr (...) w L.
o rentę, ustalenie, ewentualnie o odszkodowanie i ustalenie,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 13 listopada 2020 r.,
zażalenia powoda na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 19 sierpnia 2020 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1) uchyla zaskarżone postanowienie,**
- 2) orzeczenie o kosztach postępowania zażaleniowego
pozostawia do rozstrzygnięcia w orzeczeniu kończącym
postępowanie.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 19 sierpnia 2020 r. Sąd Apelacyjny w (...) odrzucił skargę kasacyjną powoda J. M. od wyroku tego Sądu z dnia 10 stycznia 2020 r.

W motywach rozstrzygnięcia wskazał, że pełnomocnikowi skarżącego w dniu 30 lipca 2020 r. zastępczo (po dwukrotnej awizacji), doręczono postanowienie z dnia 9 lipca 2020 r. o odmowie zwolnienia od kosztów sądowych i wezwanie do usunięcia braków formalnych skargi kasacyjnej, przez złożenie czterech odpisów skargi oraz sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania, w terminie tygodniowym pod rygorem odrzucenia skargi. Termin na uiszczenie opłaty od skargi i usunięcie jej braków formalnych upłynął bezskutecznie 6 sierpnia 2020r, co uzasadniało jej odrzucenie na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c.

W zażaleniu na to postanowienie powód, wnosząc o jego uchylenie, zarzucił że przesyłka zawierająca wezwanie do usunięcia braków formalnych skargi kasacyjnej i postanowienie o odmowie zwolnienia od kosztów postępowania kasacyjnego nie została jego pełnomocnikowi skutecznie doręczona, gdyż nie dotarły do niego żadne zawiadomienia o jej awizowaniu.

Na poparcie swojego stanowiska argumentował, że przesyłki kierowane na adres do korespondencji radcy prawnego S. J. trafiają do kancelarii Komendy (...) przy ul. P. w W. Pracownicy kancelarii w odpowiedniej ewidencji odnotowują zarówno wpływającą korespondencję zwykłą, jak i awiza dotyczące korespondencji przesyłanej za elektronicznym poświadczeniem odbioru. Jednak z załączonego do zażalenia dokumentu potwierdzenia odbioru korespondencji wynika, że w lipcu 2020 r. do pełnomocnika powoda dotarło tylko jedno awizo w dniu 9 lipca 2020 r., przed datą nadania zakwestionowanej przesyłki.

Zaznaczył, że w miejscu doręczenia mieści się kilka jednostek organizacyjnych służb mundurowych i w każdej z nich działają niezależne kancelarie, istnieje więc prawdopodobieństwo, że pracownik poczty skierował zawiadomienia o awizacji przesyłki do innej jednostki organizacyjnej. W przypadku uznania, że niedostarczenie zawiadomień o awizacji przesyłki nie zostało dostatecznie wyjaśnione, wniósł o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków - pracowników kancelarii Komendy (...) w W. na okoliczność zasad ewidencjonowania przesyłek kierowanych do pełnomocnika powoda, w tym braku awizowania przesyłki z dnia 10 lipca 2020 r.

Pozwany Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny w L. w odpowiedzi na zażalenie wniósł o jego oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Konieczne elementy składowe doręczenia na podstawie art. 139 § 1 k.p.c. w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 6 maja 2020 r. w sprawie szczegółowego trybu i sposobu doręczania pism sądowych w postępowaniu cywilnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 819, dalej: „Rozporządzenie”) to złożenie pisma w placówce pocztowej, poprzedzone próbą doręczenia oraz umieszczenie dwukrotnego zawiadomienia o awizacji przesyłki. Przepis art. 139 § 1 k.p.c. stosuje się także do dokonywania doręczeń pełnomocnikom procesowym (adwokatom, radcom prawnym) (por. m.in. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 1994 r., III CZP 53/94, OSNC 1994, nr 11, poz. 214 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 sierpnia 2000 r., I CKN 695/00, OSNC 2001, nr 2, poz. 27).

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalił się, zasługujący na podzielenie pogląd, że wykazanie przeprowadzenia czynności doręczenia zastępczego niezgodnie z regułami objętymi art. 139 § 1 k.p.c. i przepisami Rozporządzenia oznacza nieskuteczność takiego doręczenia.

Natomiast, gdy mimo dochowania warunków zastosowania art. 139 § 1 k.p.c. pismo do adresata nie dotarło, z przyczyn od niego niezależnych, nie ma to wpływu na skuteczność doręczenia i bieg terminów procesowych, a może skutkować przywróceniem terminu, jeżeli adresat uprawdopodobni brak winy w jego uchybieniu (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 1969 r., II CZ 208/68, OSNC 1969, nr 9, poz. 164, z dnia 3 lipca 2008 r., IV CZ 51/08, niepubl., z dnia 13 września 2001 r., IV CZ 105/01, Prok. I Pr.- wkł. 2002/4/44, z dnia 12 maja 2016 r., III BP 8/15, niepubl., i z dnia 12 listopada 2014 r., II CSK 297/14, OSNC 2015, nr 12, poz. 42).

W sprawie w której wniesiono zażalenie, Sąd Apelacyjny w dniu 9 lipca 2020 r. wystosował do pełnomocnika powoda radcy prawnego S. J. wezwanie do usunięcia braków formalnych skargi kasacyjnej i odpis postanowienia z dnia 9 lipca

2020 r. (k. 508). Przesyłka została nadana 10 lipca 2020 r. (k. 509 - 510), powróciła do Sądu jako nieodebrana, a z adnotacji na kopercie i wydruku elektronicznego potwierdzenia odbioru, wynika, że zawiadomienie o jej nadejściu ze wskazaniem miejsca odbioru pozostawiono adresatowi dwukrotnie w dniach 15 lipca i 23 lipca (k. 509 - 510).

Dane te pozostają jednak w sprzeczności z dołączonym do zażalenia potwierdzeniem odbioru korespondencji (k. 520), obejmującym okres od 28 stycznia 2020 r. do 2 września 2020 r., z którego wynika, że w budynku przy ul. P. w W. nie ma skrzynki pocztowej, a awiza dla poszczególnych adresatów są pozostawiane przez doręczycieli w kancelarii, która prowadzi ewidencję odbioru wpływającej korespondencji, w której nie odnotowano pozostawienia awiza o nadejściu korespondencji dla radcy prawnego S. J. w lipcu 2020 r., poza 9 lipca 2020 r., które nie mogło dotyczyć pisma z 9 lipca 2020 r. (k. 508), skoro zostało ono nadane 10 lipca 2020 r.

Pełnomocnik powoda wskazując, jako adres do korespondencji siedzibę podmiotu, w którym pracuje kilka tysięcy funkcjonariuszy i funkcjonuje wiele podmiotów, niewątpliwie powinien zadbać o zapewnienie prawidłowego odbioru korespondencji sądowej. Kwestia ta mogłaby mieć jednak znaczenie w postępowaniu o przywrócenie terminu do wniesienia skargi kasacyjnej, a wniosek o przywrócenie terminu do uiszczenia opłaty od skargi kasacyjnej oraz usunięcia braków formalnych skargi Sąd Apelacyjny postanowieniem z dnia 18 września 2020 r. (k. 530).

Na etapie badania zasadności odrzucenia skargi kasacyjnej istotne jest jedynie, czy zaistniały przesłanki do uznania przesyłki za doręczoną na podstawie art. 139 § 1 k.p.c., co wymaga zbadania czy operator pocztowy w sposób prawidłowy dwukrotnie awizował przesyłkę umożliwiając adresatowi jej odbiór. Skarżący uprawdopodobnił, że istnieją w tym przedmiocie poważne wątpliwości, rzeczą Sądu Apelacyjnego będzie zatem ich wyjaśnienie, z uwzględnieniem wniosku dowodowego sformułowanego w zażaleniu.

Z tych względów, na podstawie art. 398¹⁵ § 1 w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji. Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania

zażaleniowego pozostawiono do rozstrzygnięcia w orzeczeniu kończącym postępowanie zainicjowane wniesieniem skargi kasacyjnej (art. 108 § 1 k.p.c.).

jw